

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

3752

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús reguiu, al polígon 6, parcel·la 155 «Can Adrià», T.M. Santa Maria del Camí. (Exp. 258a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 28 de novembre de 2025, i d'acord amb l'article 9.1 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, i el punt 8. d) de l'article 2 del Decret 10/2025, de 14 de juliol, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el Decret 13/2025, de 31 de juliol, pel qual es corregeixen els errors detectats en el Decret 10/2025,

RESOLC FORMULAR

L'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús reguiu, al polígon 6, parcel·la 155 «Can Adrià», T.M. Santa Maria del Camí.

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

D'acord amb la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i el RD 445/2023, de 13 de juny de 2023, que modifica els annexos I, II i III d'aquesta Llei, han de ser objecte d'avaluació ambiental simplificada els projectes inclosos en l'annex II d'aquesta Llei: *Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental simplificada*; grup 3: *Perforacions, dragatges i altres instal·lacions mineres i industrials*, punt a, 3.r *Perforacions per a l'abastiment d'aigua*.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. S'han de complir també les prescripcions dels articles 21 i 22 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears que li siguin d'aplicació.

2. Descripció del projecte

1. L'objecte del projecte és la realització d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig AAS_22138) al polígon 6, parcel·la 155, al T.M. de Santa Maria del Camí. D'acord amb l'indicat a l'informe agronòmic signat per enginyer tècnic agrícola, la motivació de l'execució del projecte és l'aprofitament de l'aigua que s'extregui pel reg dels cultius de vinya que es volen sembrar a la parcel·la i a les parcel·les dels voltants. Així mateix, el document indica que el propietari de la parcel·la és pagès i jove agricultor.

2. Les característiques del sondeig plantejades al document ambiental, són les següents:

- Cabal màxim instantani: 0,5 l/s.
- Ús de les aigües: reguiu
- Volum màxim anual: 450 m³/a.
- Profunditat de perforació prevista: 190 m.

3. Resum del document ambiental

Les coordenades de la ubicació de la perforació (UTM-ETRS89) indicades en el document ambiental són: x = 480.244 m, y = 4.388.293 m, z = 135,1 m. La parcel·la on es vol desenvolupar el projecte està classificada com a sòl rústic de caràcter general ús principal agrari amb una superfície total de 2.345 m².

El sondeig es realitzarà pel mètode de rotopercussió amb circulació directa de fluids que funcionin amb aigua i escumant ecològic (QUIMAFOAM BIO); es cimentaran les parets dels primers, com a mínim 10 m del sondeig i l'entorn immediat es pavimentarà amb una al·losa de formigó de 50 cm, entre altres paràmetres tècnics.

D'acord amb el document ambiental, la superfície d'afecció de la parcel·la derivada de l'execució del projecte, és d'uns 60 m²: instal·lació de la perforadora, compressor i camió amb els materials i eliminació de les espècies vegetals de l'àrea de treball.

Si el sondeig resulta negatiu, aquest es segellarà amb la finalitat que quedi en les condicions de seguretat òptimes per a les persones i els animals, a més d'evitar la contaminació imprevista de l'aquífer ocasionada per abocaments o caigudes d'elements contaminants; d'acord amb les consideracions tècniques previstes a l'Annex 8 «*Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejors i pous*», del PHIB.

El document ambiental contempla les següents alternatives en funció del tipus d'actuació:

- **Alternativa 0 (no execució del projecte):** D'acord amb el document ambiental, si no es realitza el sondeig i no és possible connectar-se a les xarxes municipals d'aigua potable ni a les d'aigües depurades aptes per al reg, l'única alternativa és **comprar aigua i transportar-la amb camions cisterna**. La recollida d'aigua de pluja, tot i ser un bon complement, **no és suficient ni viable** per a les necessitats de reg plantejades. Per tant, sense el sondeig, l'única opció realista és comprar aigua i construir un **aljub de gran capacitat**, amb un impacte ambiental superior al d'un sondeig, que ocupa només **0,25 m²** un cop executat.
- **Alternativa 1 (fer el sondeig a una altra ubicació):** Atès l'indicat en el document ambiental, fer el sondeig a una altra parcel·la o en un altre punt de la mateixa no és viable, ja que això implicaria **més eliminació de vegetació** per obrir les rases i col·locar les canonades fins a la zona de reg o fins a l'aljub. La ubicació triada pel sondeig es basa en diversos criteris: la **probabilitat de trobar aigua**, la **minimització de l'impacte sobre la vegetació i la fauna**, i el **millor accés** per a la maquinària de perforació.
- **Alternativa 2 (realització del sondeig amb un altre mètode de perforació):** El document ambiental indica que s'han considerat diversos mètodes de perforació, però s'ha escollit la **rotopercussió** perquè és el sistema **més ràpid**, cosa que redueix la durada i l'impacte sobre el sòl i el medi.
- **Alternativa 3 (realització del sondeig al punt projectat):** És l'alternativa escollida, ja que és considerada pel promotor com l'elecció més adient atesa l'autonomia de la captació enfront de la dependència de tercers quant a l'abastiment del recurs.

Pel que respecta a l'avaluació dels efectes previsibles, el document ambiental contempla l'anàlisi dels possibles impactes derivats de l'execució del projecte a la fase d'execució de les obres, a la fase de funcionament i a la fase d'abandonament. Tots ells, són considerats pel promotor com a impactes amb poca o nul·la afecció al medi ambient. Els impactes previstos en el document ambiental tindran efectes sobre: el medi atmosfèric, factors climàtics i canvi climàtic, població, hidrologia, sòl, medi biòtic i paisatge, etc.

Una vegada identificats els efectes previsibles i els principals impactes, el document ambiental contempla tota una sèrie de mesures preventives i reductores que tenen com a objectiu la reducció, eliminació o modificació dels efectes ambientals negatius significatius del projecte. Es contemplen mesures per a controlar el vessament accidental de combustibles i/o olis de la maquinària, com són: la disposició de material absorbent (sepiolita) que serà gestionada per gestors autoritzats, el correcte manteniment dels equips de perforació, entre altres mesures, totes elles orientades a evitar la contaminació de l'aquífer. En aquest sentit, la curta duració de la fase d'obres (2-3 dies) facilita l'aplicació de les mesures proposades.

El document ambiental recull un apartat de seguiment de les mesures preventives i reductores proposades, amb l'objectiu principal de garantir que es produirà la mínima afecció ambiental, tant a la fase d'execució de les obres com a la fase d'explotació i fase de clausura (si escau). A la fase d'execució de les obres es contemplen activitats per a minimitzar la contaminació de l'aquífer: manteniment de la maquinària en òptimes condicions, per tal d'evitar vessaments accidentals i cimentació del sondeig. Com a mesures reductores, en destaca l'adopció de mesures per evitar l'impacte visual, com és que la torre de perforació només serà hissada durant les tasques de perforació. Per tal d'evitar pertorbar a la fauna i la població, amb el soroll i les vibracions de les màquines, les activitats es desenvoluparan en horari diürn.

Cal esmentar que el document ambiental adjunta el càlcul de la petjada de carboni que suposarà l'activitat a desenvolupar durant 8 hores al dia, els 2-5 dies que durin les tasques de perforació. Aquest càlcul s'estima és de: 208,08 kg de CO₂.

El document ambiental adjunta el pressupost del cost de les mesures ambiental que s'adoptaran per evitar, reduir, corregir i compensar els possibles efectes ambientals associats al projecte, i que consisteixen en: cost de la cimentació del sondeig, cost de la realització de l'obra a la boca del sondeig, cost d'un sac de sepiolita i cost del tancament del sondeig abans de la instal·lació de la bomba. El pressupost total és de 727,10 euros.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

L'òrgan ambiental ha realitzat consulta a les següents administracions previsiblement afectades:

- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
- GOB Mallorca.
- Ajuntament de Santa Maria del Camí.

Cal indicar que la sol·licitud d'inici de la tramitació d'Avaluació Ambiental Simplificada per part del Servei d'Aigües Subterrànies de la DG de Recursos Hídrics, va acompanyada de la següent informació (VALIB 336795):

«Vistes les característiques de l'obra i els paràmetres d'explotació sol·licitats, aquest Servei d'Aigües Subterrànies considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on es troba ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables».

En el moment de redactar el present informe, s'han rebut els següents informes de les administracions consultades:

- **Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, signat electrònicament en data 21 de març de 2025**, que conclou:

«[...] En relació a l'expedient abans citat i vista la documentació presentada, la parcel·la de 2.345 m² forma part de la base territorial d'una explotació agrària inscrita al Registre d'Explotacions Agràries amb el número ES040000005309 com a prioritària a nom de Sebastià Ordinas Capó. A la memòria agronòmica fa referència a la necessitat per a l'activitat agrícola. Per tant, aquesta Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, mitjançant el Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, informa favorablement l'objecte del projecte, des del punt de vista agrari.»

5. Elements significatius de l'entorn del projecte

- D'acord amb la consulta a la capa del Pla Territorial de Mallorca del Consell Insular de Mallorca del visor de l'IdelB, la parcel·la està classificada com a àrea de transició (AT).

- **Vulnerabilitat del projecte enfront del risc d'accident greu o catàstrofe:** De la consulta a la capa del Pla Territorial de Mallorca del Consell de Mallorca del visor de l'IdelB, es pot evidenciar que l'àmbit del projecte no es troba directament afectat per cap Àrea de Prevenció de Riscos (APR) d'inundació, d'erosió, d'esllavissaments ni d'incendis.

- **Espais de rellevància ambiental:** La parcel·la no es troba afectada per cap espai de la Xarxa Natura 2000.

- L'àmbit del projecte no es troba afectat per cap figura definida per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN).

- A l'àmbit del punt de sondeig no hi trobam cap Hàbitat d'Interès Comunitari (HIC) classificat d'acord amb la Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig de 1992 relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i la fauna silvestres.

- **Hidrologia subterrània:** En un radi de 1.000 metres al voltant del punt de sondeig projectat hi trobam diverses captacions amb autorització per a ús domèstic i/o reguiu. La captació més propera al punt projectat de sondeig, es troba a uns 136 metres i, d'acord amb el codiclass de la capa d'aigües subterrànies del visor de l'IdelB, té autorització per a ús reguiu (CAT_12186_Vigent-DI-_34446).

La vulnerabilitat de contaminació de l'aquífer és considerada com a moderada (6).

La zona està declarada com a Zona Vulnerable a la Contaminació de Nitrats (ZVCN) segons el que s'indica a l'article 2 del Decret 18/2023, de 27 de març, pel qual es designen les zones vulnerables per la contaminació de nitrats procedent de fonts agràries de les Illes Balears i s'aprova el Programa de seguiment i control del domini públic hidràulic.

El sondeig projectat s'ubica sobre la massa d'aigua MAS18.14.M3 Pont d'Inca. Segons l'article 27 del PHIB, l'estat de les masses d'aigua subterrània es determina pel pitjor valor del seu estat quantitatiu i del seu estat químic. Així doncs, l'estat global de la massa és considerat com a dolent, ja que presenta un mal estat quantitatiu (**percentatge d'extracció del 86,91%**) d'acord amb l'annex 8 Memòria «Estat de les masses» del PHIB, i l'estat qualitatiu és dolent (a causa de l'elevat contingut en clorurs i nitrats). Tot i ser una massa en mal estat quantitatiu, atès el seu percentatge d'extracció aquesta no apareix recollida dins el quadre 21 «Masses d'aigua subterrània l'explotació de les quals és superior al 100% del recurs disponible» de l'article 123 «Limitacions» del vigent PHIB.

- **Fauna:** De l'anàlisi dels resultats aportats per la capa del Bioatles del visor de l'IdelB per a la quadrícula 1x1 km (número 2910), es conclou que al quadrant no es troba cap espècie catalogada.
- **Flora:** De l'anàlisi dels resultats aportats per la capa del Bioatles del visor de l'IdelB de la quadrícula 1x1 km (número 2910), es conclou que al quadrant no es localitza cap espècie vegetal protegida.
- **Patrimoni cultural i històric:** D'acord amb la consulta a la capa del MUIB del visor de l'IdelB, no hi trobam cap element municipal catalogat a la parcel·la del projecte; això no obstant, a 83 metres del punt de sondeig trobam l'element 144, inclòs dins el catàleg d'elements patrimonials catalogats del municipi de Santa Maria del Camí.

6. Consideracions tècniques

1. Característiques del potencial impacte:

1.1) Durant la **fase d'obres**, atesa la naturalesa i baixa magnitud de l'activitat a desenvolupar (realització de sondeig) i a la curta duració del període de perforació (2-3 dies), es preveu que els efectes sobre el medi ambient siguin mínims si s'apliquen les mesures preventives i

reductores proposades en el document ambiental i es fa un correcte seguiment ambiental de la seva aplicació a llarg termini.

1.2) D'altra banda, a la **fase de funcionament** l'impacte més important que es produirà, serà el derivat de l'extracció d'aigua de la massa subterrània MAS18.14.M3 Pont d'Inca, en mal estat quantitatiu i qualitatiu.

Cal esmentar que, tot i que la sol·licitud d'inici de la tramitació d'Avaluació Ambiental Simplificada per part del Servei d'Aigües Subterrànies de la DG de Recursos Hídrics va acompanyada de la següent informació: «*Vistes les característiques de l'obra i els paràmetres d'explotació sol·licitats, aquest Servei d'Aigües Subterrànies considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on es troba ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables*», atesa la gran demanda de sol·licituds d'inici d'avaluació ambiental simplificada que han arribat al Servei d'Avaluació Ambiental per a la realització de sondejos a la massa d'aigua MAS18.14.M3 Pont d'Inca, l'òrgan ambiental es veu en la necessitat de recordar a l'òrgan substantiu el possible efecte sinèrgic que se'n podria derivar de l'aprovació de totes les sol·licituds d'autorització de sondeig i extracció d'aigua sobre l'estat de la massa d'aigua subterrània la qual, tot i que el seu percentatge d'explotació és del 86,91%, és considerada com en mal estat quantitatiu i qualitatiu (atès l'alt contingut en nitrats i clorurs), d'acord amb la informació recollida en l'Annex 8 Memòria: «*Estat de les masses*» corresponent a la Revisió del tercer cicle 2022-2027 del vigent PHIB. Així doncs, d'acord amb l'indicat a la Llei 21/2013, d'Avaluació Ambiental, l'efecte sinèrgic és aquell que es produeix quan l'efecte de la presència simultània de diversos agents, suposen una incidència ambiental major que l'efecte de la suma de les seves incidències individuals contemplades de forma aïllada. D'acord amb això, es considera recomanable que l'òrgan substantiu avalui conjuntament totes les noves sol·licituds d'extracció d'aigua de la massa de MAS18.14.M3 Pont d'Inca per valorar-ne l'afecció global, abans de concedir-ne de noves i evitar així que la massa pugui entrar en situació de sobreexplotació.

2. El document ambiental adjunta les coordenades del punt de perforació on es realitzarà el sondeig. Aquestes són: $x = 480.244$ m, $y = 4.388.293$ m, $z = 135,1$ m. A l'hora de consultar les anteriors coordenades a la capa d'Autoritzacions i Concessions d'Aigües Subterrànies del visor de l'IdIB, es constata que el punt de perforació proposat coincideix amb el sondeig AAS_22138, present a la parcel·la, que apareix classificat com a «Vigent» i, d'acord amb el codiclass, amb autorització per a reguiu.

En relació amb l'anteriorment esmentat, el SAA va realitzar una consulta telefònica al Servei d'Aigües Subterrànies per verificar si el projecte havia estat executat prèviament. El Servei consultat confirmà que el projecte de sondeig AAS_22138 no es troba executat.

Una vegada analitzats els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i atesa la naturalesa del projecte, no es preveu que el projecte pugui tenir efectes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que s'apliquin les mesures preventives i correctores del document ambiental i les proposades en aquest informe.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. No subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús reguiu, al polígon 6, parcel·la 155, T.M. Santa Maria del Camí, atès que no es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, sempre que es compleixin les mesures proposades en el document ambiental elaborat pel senyor Jaime Fernández Homar (enginyer de mines) i signat electrònicament en data 11 de febrer de 2025, i els següents condicionants:

1. D'acord amb l'article 34 «*Dotacions per a ús agrari*» del vigent PHIB, s'haurà de presentar davant l'òrgan substantiu una memòria agronòmica que justifiqui la necessitat de realitzar el sondeig AAS_22138, atès l'ús i dotació anual sol·licitada. Aquesta darrera s'haurà d'ajustar a les necessitats reals del cultiu que es vol implantar a la parcel·la.
2. El titular de la captació haurà de complir el recollit a l'apartat d'atorgament d'autoritzacions per a usos de reguiu i ramaders, descrit a l'article 114 «*Normes per l'atorgament d'autoritzacions*» del vigent PHIB.
3. S'haurà de designar un responsable que s'encarregui de controlar la correcta aplicació de les mesures preventives i reductores establertes a cada una de les fases del projecte. El responsable designat a tal efecte haurà de controlar la correcta aplicació per part dels operaris de les mesures establertes en el document ambiental i als condicionants d'aquest informe ambiental (revisió de la maquinària, risc d'incendi, etc.). Així mateix, es garantirà la correcta gestió dels residus que es puguin produir i de qualsevol anomalia que es pugui detectar o produir a qualsevol de les fases del projecte.
4. En cas que la ubicació del sondeig pugui sofrir variacions en funció del replanteig el dia de la perforació, condicionada pel posicionament de la maquinària, en cap cas podrà suposar una afecció ambiental major a la ja prevista.
5. S'haurà d'aplicar el procediment recollit a l'annex 8 de «*Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejos i pous*» del PHIB, tenint especial cura a les fases de cimentació i desinfecció del sondeig. Amb l'objectiu d'evitar vessaments accidentals derivats de l'ús de la maquinària, s'haurà de realitzar una revisió diària dels equips abans de començar les tasques. Es comptarà amb material absorbent en cas de vessament accidental que haurà de ser gestionat per gestors autoritzats. D'acord amb el Decret Llei 1/2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística, durant l'execució de les obres, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de

substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de maquinaries, per la qual cosa, les funcions de manteniment (canvi d'olis, abastiment de combustible, etc.) sempre es duran a terme fora de la parcel·la on s'ubica el sondeig.

6. Atesa la proximitat de la zona d'obres a l'element catalogat 144 del Catàleg de Protecció del Patrimoni del Municipi de Santa Maria del Camí, malgrat la baixa magnitud del projecte, s'hauran de prendre les mesures adients necessàries per no comprometre la seva integritat.

Es recorda que:

1. S'hauran de seguir les directrius recollides a l'Annex 8 «*Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejos i pous*» del vigent PHIB. Es vetllarà pel correcte manteniment de la instal·lació a llarg termini.

2. En cas de ser necessari l'ús de bentonita com a llot de perforació, el perforista haurà de valorar si escau la col·locació d'una bassa de llots adequada al volum necessari per evitar el seu vessament al terreny. Els residus seran gestionats de forma adequada.

Es recomana que:

1. Atès que l'estat global de la massa d'aigua és dolent, es considera recomanable comptabilitzar, per part de l'òrgan substantiu, de forma conjunta totes les autoritzacions d'extracció d'aigua de la massa MAS18.14.M3 Pont d'Inca per valorar-ne l'afecció global, abans de concedir-ne de noves i evitar que la massa entri en situació de sobreexplotació o que els valors dels paràmetres que defineixen l'estat qualitatiu de la massa puguin empitjorar.

2. Pel que fa a la penetració d'energies renovables al projecte, sempre que sigui viable, en cas que el sondeig sigui positiu i es vulgui procedir a la instal·lació de la bomba d'extracció, seria recomanable incloure la instal·lació d'un sistema de producció d'energia renovable, per exemple mitjançant plaques fotovoltaïques o panells solars, que permetin reduir al màxim el consum energètic.

3. En cas que el sondeig sigui positiu i es procedeixi a l'extracció d'aigua de l'aqüífer, amb l'objectiu d'afavorir-ne l'ús responsable, s'hauria de preveure la recollida i emmagatzematge de l'aigua de pluja pel seu posterior aprofitament. El promotor del projecte hauria d'incorporar els sistemes de reg eficients necessaris per reduir el consum d'aigua i fer una revisió periòdica de les conduccions per detectar qualsevol pèrdua d'aigua.

4. D'acord amb l'article 54 del PHIB, «*Reutilització d'aigües regenerades per al seu ús en regadiu*», s'hauria de valorar la possibilitat actual o futura de poder aprofitar aigües regenerades pel reg dels cultius de la finca.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'inici de l'execució del projecte en el termini màxim de sis anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 21 bis del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Quart. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 14 d'abril de 2026)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Paz Andrade Barberá

